

AYT

FELSEFE GRUBU

SORU BANKASI

Kullanım Kılavuzu için
Karekodu Okut

TÜRKİYE VE İL GENELİ NET
SIRALAMANI GÖR

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(PARDUS İLE UYUMLUDUR.)
- VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ
UYGULAMASI

Karekodu Okut
Uygulamayı
İndir.

DijitalSet
DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

● Sanal Sınıf Entegrasyonu

ZOOM ile kurumların ders işlemlerini sağlar.
Ders tekrarlarını izleme imkânı verir.

● Soru Havuzu

● Mobil Öğretmen ve

Öğrenci Uygulamaları

Ödevlendirme sistemi
İçeriklere erişim
Raporlama

● İdari Hizmetler

Sanal sınıf
SMS ile duyuru
Gelişim raporları

● Erişilebilirlik

Tarayıcı aracılığıyla erişim

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi

Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim

YAYIN DENİZİ EĞİTİM

www.yayindenizi.com.tr

yayindenizi@isler.com.tr

0549 839 68 49

29-0621-02- 3000B - 39
ISBN: 978-605-197-368-5

KİTAP İÇERİĞİ

- Testler konu başlıkları ve kazanımlar dikkate alınarak oluşturulmuştur.
- Her test kendi içerisinde öğrenme sırası dikkate alınarak hazırlanmıştır.
- Üniteler konunun daha iyi anlaşılabilmesi için kavram haritası ve kavram sözlüğü ile desteklenmiştir.
- Öğrencinin kitaptan tam verim sağlayabilmesi için rehberlik bölümü eklenmiştir.
- Öğrencilerimizin soruları çözerken nerede takıldıklarını tespit edebilmeleri için konuya ait her tip soru çeşidine yer verilmiştir.
- Algı ve yorum gücünü ölçen sorular vardır.
- Algıda seçicilik – karar verme – yorumlama gibi bilişsel beceriler etkinliklerle desteklenmiştir.
- Tamamı video çözümlüdür.

BU KİTAP SANA NE KAZANDIRACAK?

- Her tip soru çeşidini görmenizi sağlayacaktır.
- Akıl ve mantık yürütmenizi kolaylaştıracaktır.
- Düşünme becerinizi geliştirecektir.
- Her seviyedeki öğrenciye hitap eden bu soru bankası eksiklerinizi görmede size kaynak olacaktır.
- Bazı soruların farklı formatlarının üst üste sorulmasıyla konuları daha iyi öğrenmenizi, kavramanızı ve pekiştirmenizi sağlayacaktır.
- Seviyenizi belirlerken size yol gösterecektir.

SAYFA SAYISI

192

SORU SAYISI

927

TEST SAYISI

77

DENEME SAYISI

10

ÖN SÖZ

Değerli adaylar ve öğretmen arkadaşlar,

İnsan hayatının kuşkusuz kritik dönemleri vardır. Hazırladığınız Yükseköğretim Kurumları Sınavı'nda bu dönemlerin belki de en önemlisi olma özelliğine sahip. Uzun yıllar süren öğrenim hayatınızın karşılığını almada bu sınavda göstereceğiniz başarının önemini eminiz sizler de biliyorsunuz. Tabii ki başarılar tesadüfi değildir. Uzun çalışmalar, zorluklarla yapılan mücadele size bu başarıyı kazandıracaktır. Elinizdeki bu kitap çalışmalarınızın sadece bir aşamasını teşkil etmektedir.

Bir sınavda başarılı olmak için mutlaka bu sınavda çıkabilecek soruların çözülmesi gerekmektedir. Uygulanacak sınava benzer ne kadar çok sayıda soru çözülürse sınav başarısı da buna paralel gelişecektir. Bizler bu başarıyı destekleme adına Felsefe Grubu Soru Bankası'nı hazırlarken şu hususlara özellikle dikkat ettik:

- Sınavda sorulan sorulara denk zorlukta sorular
- Ölçme-değerlendirme ilkeleri doğrultusunda nitelikli, özgün sorular
- Tekrar sorularla oyalanmak yerine, yeterli sayıda hedefe uygun sorular

Unutmayınız ki tek amacımız sizlere faydalı olmaktır. Kitabımızın sizlere faydalı olacağına inanıyoruz.

Sınavda başarı, tüm yaşamınızda mutluluklar diliyoruz.

Ergün İÇÖZ

Kitapla ilgili öneri, istek ve düşüncelerinizi aşağıdaki mail adreslerine iletebilirsiniz.

Ergün İÇÖZ

ergun_icoz@hotmail.com

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE?

ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

Hangi ders, hangi gün?
Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?
Soru çözümünü ve ödevler ne zaman?

NE ZAMAN?

NASIL?

Deneme sınavları ne zaman?
Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?
Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?
Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- Gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- Hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- Soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- Konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- Sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- Kendine güveniyorsan

İşler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekille veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulan notlar; onlara geri dönmek, onları okumak, gözden geçirmek, oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;
öğrenme isteğini harekete geçirir,
odaklanmayı sağlar,
çabuk yorulmayı engeller.

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirerek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

- Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme, • soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma
- ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden öngörülemeyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

- Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini birbiri arkasına yerleştirmelisiniz.
- Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü artıracaktır.
- Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi

+

Deneyim

+

Duygu ve Davranış

=

ÖĞRENME

Rehberlik Yönergesi

Şu soruları sorarak öncelikle kendini tanımalısın

Nerede Eksişim Var?

- ✓ Konuyu nasıl çalışacağımı bilmiyorum.
- ✓ Konuyu hiç bilmiyorum.
- ✓ Konu eksişim var.
- ✓ Yeterince soru çözmüyorum.
- ✓ Soru çözerken zorlanıyorum.
- ✓ Nelere takıldığımı bulamıyorum.
- ✓ Okuduğumu anlamıyorum.
- ✓ Yorum yapamıyorum.

UNUTMAYALIM!

Testlerde çözemediğiniz soruları toplu bir şekilde incerseniz nerede eksişiniz olduğunu bulursunuz.

Öğrenme Yöntemim Nedir?

- ✓ Yazarak
- ✓ Dinleyerek
- ✓ Anlatarak
- ✓ Görerek
- ✓ Soru Çözerek

**GELECEĞİN CAHİLİ
OKUMAYAN KİŞİ DEĞİL,
NASIL ÖĞRENECEĞİNİ
BİLMEYEN KİŞİ OLACAKTIR.
(Alvin Toffler)**

Kendimi Geliştirmek İçin Ne Yapmalıyım

KONUYU NASIL ÇALIŞACAĞIMI BİLMİYORUM

Öncelikle nasıl öğrendiğini belirlemeli ve ona uygun bir şekilde çalışmalıdır. Konuları sırasına göre çalışmalı, not tutmalıdır. Nasıl not tutulur iyi bilmelidir. Soru çözerken uygulama yapmalıdır. Örnek çözümlü soruları incelemelidir. Gerekirse daha alt sınıflarda aynı konu ile ilgili bilgileri incelemeli, sorularını çözmelidir. Eğer tek başına çalışmadığını fark edersen kendine bir çalışma arkadaşı bulmalıdır.

KONU EKŞİĞİM VAR.

Nerede eksişim olduğunu belirleyerek işe başlamalıdır. Bu nedenle çözdüğün testlerdeki takıldığın noktalara dikkat etmelidir. Konu özetli soru bankası almalıdır. Konu özetlerini not tutarak incelemelidir. Konu içinde örnek olarak verilen soruların çözümünü incelemelidir. Yapamadığın soruları öncelikle çözümünden anlamaya çalışmalıdır. Bu eksişim daha kolay fark etmeni sağlayacaktır. Konuyu zamana yayarak günlük kısa periyotlarla çalışmalıdır. Bu daha çok tekrar etmeni ve bilgiyi kalıcı hafızana atmanı sağlayacaktır.

YORUM YAPAMIYORUM, ANLAMADA ZORLANIYORUM.

Daha yavaş okumalıdır. Gözle okuma yerine dudaktan okuma yapmalıdır. Her şeyin altını çiziyorsa bundan vazgeçmelidir. Okuma hızıyla düşünme hızını eşitlemelidir. Paragraf soru bankaları sözel okuma ve algılama yeteneğini geliştirmede sana yardımcı olacaktır. Günlük kitap okuma alışkanlığı geliştirmelidir.

KONUYU HİÇ BİLMİYORUM.

Konu anlatımlı kitap veya ders videolarını izleyerek işe başlamalıdır. Öğrenme yöntemine uygun konu anlatımlı kitaplar seçmelidir. Görsel içeriği zengin, konuyu örneklerle destekleyerek anlatan kitaplar öğrenmeyi kolaylaştıracaktır.

YETERİNCE SORU ÇÖZMÜYORUM.

Şunu belirlemelidir: Çözmüyor musun, çözemiyor musun? Çözemiyorsa öncelikle kendine uygun seviyede bir soru bankası alarak işe başlamalıdır. Eksiklerini görmede sana yol gösterecektir. Unutma öğrenmenin kalıcı olması için yeterince ve farklı sorular çözmelidir. Bu nedenle eğer soru çözmüyorum diyorsa işin daha kolay sadece çözmeye başlamalıdır. Unutma zamanı doğru kullanabilmek için yeterince ve farklı sorular çözmelidir.

SORU ÇÖZERKEN ZORLANIYORUM. NEREDE TAKILDIĞIMI BULAMIYORUM.

Örnek çözümlü kitap alıp çözümlü soruların çözümlerini incelemelidir. Tüm örnek soruların çözümünü inceledikten sonra konu sonundaki soruları çözmeye başlamalıdır. Soru çözümlerinde nerelere takıldığını dikkat etmelidir. Eğer işlemleri tamamlayamıyorsa öncelikle işlem gücünü geliştirmelidir. Soruları çözmek zaman alıyorsa sabırlı olmalıdır. Farklı sorularla karşılaştıkça ve çözdüğün test sayısı arttıkça bu durumun değiştiğini görecektir. Yapamadığın sorular temel düzeyde ise konu anlatımına geri dönmeli veya dersi tekrar dinlemelidir.

Öğrenmeyi Kolaylaştıralım

BÖYLE MİSİN?

- Düzenli ortam
- Resimli dergi ve kitaplar
- Masa başında, bireysel çalışma
- Şema, grafik, harita kullanma
- Renkli kalem kullanma
- Gözlemleyerek kavrama
- Çizimleri takip etme
- Duyduğunu hatırlama

GÖRSEL

- Yazarken renkleri kullan.
- Okurken önemli yerlerin altını çiz.
- Ders dinlerken küçük kartlara not al.
- Karmaşık konuları çizime dönüştür.
- Konuyu planla ve organize et.
- Resimlerle çalış, konuları kolay kavra.
- Soru çözerken verilenleri şemala.

- Özenli, hoş, rahat konuşabilme
- Dinleyerek ve konuşarak öğrenme
- Müzik ve ses kayıtlarını dinlemeyi sevmek
- Ritmik, orta hızda, tane tane konuşma
- Grup çalışmalarından zevk alma.
- Sözel ifadeleri takip etme

İŞİTSEL

- Çalışma arkadaşı bul veya grupta çalış.
- Yüksek sesle tekrar et.
- Yeni öğrendiğin bilgileri ritmik tarzda tekrarla.
(Komik, saçma ve çığınca olması öğrenmeyi kolaylaştırır.)
- Öğrendiklerini kendine anlat
- Öğrendiklerini kendi kelimelerle ifade et.

- Az ve öz konuşma
- Sürekli hareket etme isteği
- Öğeleri kullanmayı ve deney yapmayı sevmek
- Yaşadığını, gördüğünü ve dokunduğunu hatırlama
- Rahat ve sakin konuşma
- Rahatına düşkün olma.

DOKUNSAK

- Ön sıralara otur, kısa notlar al.
- Konu tekrarlarında hareket hâlinde ol.
- Yüksek sesle oku.
- Çalışırken şema, tablo, harita yap.
- Kendi istediğin yerde ve formda çalış.
- Dersi hareketli birinden dinle.

SOL BEYİN

Vücudun sağ tarafındaki organlarını yönetir.

Analistik düşünme becerisine sahiptir.

Akademik ve bilimsel konularda başarılıdır.

Matematiksel verilerle ilgilenir.

Dili iyi kullanır.

Kelime, sayı ve sembollerle ilgilenir.

Mantıksaldır.

Sebep-sonuç ilişkisini iyi kurar, sonuçlarla ilgilenir.

SAĞ BEYİN

Vücudun sol tarafındaki organları yönetir.

Görsel ve işitsel konularla ilgilenir.

Görme ve duyma yoluyla öğrenir.

Gerçek üstü hayaller kurar.

Mecaz anlamlarla ilgilenir.

Üretkendir.

Sanatsal faaliyetlere çok yatkındır.

Yapamam sendromu
Eleştirme
Yeniliğe karşı olma
Analiz etme
Algılama ve üretme
Sıralı işlem yapma
Alışkanlıklarla değerlendirme

Ses tonu ve duygular
Matematiğin merkezi
Gerçek sorun çözücü
Yenilikçi
Bütünsel kavrama
Değer yargısı eksik

BEYİNİZİ YERİNDEN ÇIKARIN VE ONA SALDIRIN KENDİNİ KORUYACAKTIR.

Mark Twain

İçindekiler

YD PRO
YAYIN DENİZİ

ÖN SÖZ

REHBERLİK

BÖLÜM 1

Felsefe Tekrar Testleri..... 11

BÖLÜM 2

PSİKOLOJİ

Psikoloji Bilimini Tanıyalım 29
Psikolojinin Temel Süreçleri 37
Öğrenme..... 49
Ruh Sağlığının Temelleri 63
Tarama Testi 77

BÖLÜM 3

SOSYOLOJİ

Sosyolojiye Giriş 83
Birey ve Toplum..... 89
Toplumsal Yapı..... 99
Toplumsal Değişme 103
Kültür 109
Toplumsal Kurumlar 111
Tarama Testi 123

BÖLÜM 4

MANTIK

Mantık..... 129
Kavram ve Terim 133
Önerme..... 139
Kıyas 145
Mantık ve Dil 149
Önermeler Mantığı..... 153
Tarama Testi 167

DENEMELER/171

BÖLÜM

1

TEST BAŞLIKLARI

- Felsefe Tekrar Testi

ÖSYM KONU ANALİZİ

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
-	2	5	7	6	6	5	6	3	7	-

FELSEFE TEKRAR TESTLERİ

! DİKKAT

- Sevgili öğrenciler bu bölümdeki soruları daha kolay ve doğru çözebilmeniz için sizlere bazı önerilerimiz olacaktır.
- Öncelikle felsefe soruları sadece bir paragraf sorusu gibi çözülemez. Felsefeye dair kavramların ne olduğunu öğrenmeniz gerek. Bunun için konu anlatımlı kaynakları ya da felsefe ders kitaplarını okuyabilirsiniz.
- Örneğin, rasyonalizme dair bir soru sorulduğunda siz rasyonalizmin akılcılık olduğunu bilmelisiniz. Bunu bildiğinizde seçeneklerde akıl ya da eş anlamlı sözcüklerini bularak rahatlıkla soruları çözebilirsiniz.
- Felsefe tarihi ile ilgili sorularda dönemlerin özelliklerini kesinlikle bilmelisiniz. Bu şekilde metin daha anlamlı gelecektir.
- Soruyu çözerken metni ifade eden genel bir yargıyı önce zihninizde bulun sonra bunu seçeneklerde yakalamaya çalışın.
- Bazı sorularda soru ,“hangi düşünceye karşı çıkmaktadır?” şeklinde sorulmuştur. Bu sorularda metinde bulduğunuz ana fikrin tam tersini işaretlemeyi unutmayın.
- Soruları çözerken ilk defa duyduğunuz kavramları ve sözcükleri mutlaka not almalısınız. Daha sonra bunları araştırarak ne olduğunu öğrenmelisiniz. Unutmayın bilmediğiniz şeyler gerçek sınavda da karşınıza çıkabilir.
- Bu bölümdeki sorular AYT’de çıkacaktır. AYT’de süre sıkıntısı olmadığı için süreli çözenize gerek yoktur. Bu nedenle yeterince düşünmeden cevabı işaretlemeyiniz.

1. Hegel'e göre canlı olmanın bu yapısı öz-bilinç için de söz konusudur. Öz-bilinç, her şeyi kendi bilgisinin nesnesi haline getirme ve bildiği her şey aracılığıyla kendisini bilme yeteneğinden oluşur. Böylece bilgi olarak o kendisini kendisinden ayırt eder ve aynı zamanda öz-bilinç olarak kendi üzerine katlanarak kendisine döner.

Buna göre öz bilinçte esas olan düşünme şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Analitik düşünme
B) Kuşkucu düşünme
C) Dogmatik düşünme
D) Refleksif düşünme
E) Metodik düşünme

2. İnsanlar felsefe yaparak hayatın yönlendirmelerini sorgulamış, onun kalıcı acılarını ve geçici heveslerini anlamaya çalışmıştır. Böylelikle kendi kararlarını verme, hayatı yaşanabilir kılma ve anlayabilme imkânı doğmuştur. Hayatı kabullenebilmek, olayların ardına bakabilmek ve yaşanabilir kılmak için felsefe yapılmıştır. Sorgulanmayı sorgulamak, şüphe duymak, hayal etmek, evrensel olmak felsefenin temel nitelikleri olmuştur.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisini cevaplamaya yöneliktir?

- A) Felsefenin sınırları nelerdir?
B) Felsefe kendi tarihinden nasıl beslenir?
C) Felsefenin işlevi nedir?
D) Felsefe nasıl başlamıştır?
E) Felsefenin temelleri nelerdir?

3. Etkin özne, bilinçli ve akıllı varlık olarak ya kendisinin dışındaki bir varlığı bilmek ya da kendisini bilgi nesnesi yaparak kavramak ister. Nesnelere yönelen özne, onlar üzerine düşünerek, bir zihinsel etkinlik gerçekleştirir. Bu etkinlik sonucu kavramlara ve kavramlardan kalkarak önerme ve çıkarımlara varır. İşte, varılan son nokta bilgiyi verir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bilgi edinmenin öznedenden kalkan bir yolculuk olduğu
B) Bilginin gerçeklikler üzerine kurulu olmadığı
C) Bilgi edinme yönteminin deney olduğu
D) Bilgide temellendirmenin esas olduğu
E) Öznenin kendisinin de obje olabileceği

4. Bilen özne, bilinen nesneyi nasıl bilir? Bilinen nesne bilen öznenin zihninden bağımsız mıdır? Bilen özne, kendini bilgi nesnesi yapabilir mi? Bilen özne olarak insan bir şey bilebilir mi? Yoksa bildiğini sanmakta mıdır? Eğer bir şey biliyorsa, bildiği şeyi hangi kaynakla ve hangi yollarla bilmektedir? Bildiğinin doğruluğunu veren ölçüt veya ölçütler nelerdir? Nereye kadar özne bilebilir? Bilginin sınırları ve kapsamı ne kadardır?

Bu sorulara yanıt arayan felsefe alt disiplini aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim
B) Metafizik
C) Ontoloji
D) Etik
E) Epistemoloji

5. "Altın sarıdır." önermesinin bir doğruluk değeri varken bir gerçekliğinin var olduğu söylenemez; çünkü "Altın sarıdır." önermesi "altın" diye adlandırdığımız elementin sarı olması hâlinde doğru, olmaması hâlinde ise yanlış değeri almaktadır. Buna karşılık "altın" kendi başına bir varlık olarak ne doğru ne yanlıştır; fakat o gerçek bir varlıktır. "Altın"ın gerçekliği varken, "Altın sarıdır." önermesinin doğruluğu vardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Doğruluğun kişilere göre değişmediği
B) Gerçeğin zihne bağlı olduğu
C) Her insanın gerçeği kavrayabildiği
D) Gerçeklik ve doğruluğun farklı olduğu
E) Gerçekliğin doğruluğu kapsadığı

6. Temeldeki ilk ilke en açık ve seçik bir kavrayışla ortaya konulduktan sonra, diğer bilgiler, ilk ilkenin kesinliğinden yola çıkılarak elde edilir.

Buna göre bilgi için gerekli olan ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Merak eden bir özne
B) Doğruluğu kabul edilmiş bir temel
C) Günlük yaşama uygulanabilme
D) Bilgi birikimine katkı verme
E) Gerçekliği olan bir varlık

7. “Doğruluğu ya da yanlışlığı, içerdiği terimlerin tanımlarından hareketle ve yalnızca mantıksal yasalar aracılığıyla kanıtlanan, yüklemi yeni bilgi vermeyen, yüklemde düşünülen, anlatılmak istenen, söylenen şeyin öznesinde zaten var olduğu, öznesinin tanımından çıktığı zorunlu olarak doğru ya da yanlış olan bilgi türüdür.”

Bu parçada sözü edilen bilgiye ne ad verilir?

- A) Analitik bilgi
B) Dogmatik bilgi
C) Sentetik bilgi
D) Pragmatik bilgi
E) Sezgisel bilgi

8. Felsefede önermelerin yargıların deney ve gözlem yoluyla doğrulanması söz konusu olmadığından gerekçe ve dayanak gösterme yoluna gidilir. Filozof, ileri sürdüğü düşünce ya da soruları derinliğine, genişliğine araştırır ve aydınlatmaya çalışır. Bunu da genellikle çözümlenme (analiz) ve betimleme (tasvir etme) yoluyla yapar.

Bu parçada tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğruluk
B) Analitik düşünce
C) Temellendirme
D) Tümevarım
E) Analoji

9. • Kindî felsefeyi “insan sanatlarının en üstünü ve en değerlisi” ve “insanın gücü ölçüsünde varlığın hakikatini bilmesidir” şeklinde tanımlar.
• Platon’ a göre felsefe “Doğruyu bulma yolunda, düşünsel (idealist) bir çalışmadır.”

Bu tanımların ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefenin öznel olduğu
B) Felsefede tutarlılığın esas olduğu
C) Felsefenin hakikati aramanın aracı olduğu
D) Felsefede tek doğrunun olamayacağı
E) Felsefenin bilimlerin üstünde yer aldığı

10. Felsefe terimlerini oluşturan ve onu sistematik hale getiren Yunanlı filozoflardan önce de felsefi etkinlikler yürütülmüştür. Asya’daki bilgelere hayat sorgulanmış, ancak bir ihtisas alanı olmamış, ferdi mücadelelerde kalmıştır. Yunanlılar ve onun mirasçısı Avrupa, felsefe çabasını biriken bir çalışmaya dönüştürmüştür.

Bu parçada felsefi bilginin hangi yönünden söz edilmiştir?

- A) Kurgusal olması
B) Evrensel olması
C) Tutarlı olması
D) Temellendirilmiş olması
E) Yığılan bir bilgi olması

11. Filozof her şeyden şüphe etmenin mümkün olduğunu, ancak şüphe eden insanın şüphe ettiği anda, şüphe ettiğinden şüphe etmesinin mümkün olmadığı sonucuna varır. Şüphe etmek bir tür düşündürmektir. Düşünmek ise var olmayı gerektirir. Çünkü şüphe etmek için, düşünen bir varlığın olması zorunludur. Burada, kendisinden şüphe edilmesi mümkün olmayan kesin ilk bilgi de ortaya çıkmaktadır: “Düşünüyorum, o halde varım.”

Bu parçada kullanılan şüpheyne ne ad verilir?

- A) Sanatsal şüphe
B) Refleksif şüphe
C) Kurgusal şüphe
D) Amaçsal şüphe
E) Yöntemsel şüphe

1. Felsefenin parçaları dilden oluşmaktadır. Düşüncenin de, felsefenin de ana maddesi dildir. Önce dil vardır, sonra felsefe. Felsefe yapmadan evvel dili fark etmeliyiz. Düşünmek kendi kendine konuşmaktır, felsefe de kendine sorular sormaktır.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe yeni bir dil oluşturmalıdır.
B) Felsefe ve dil ilişkisi kaçınılmazdır.
C) Kavramları sorgulayacak olan felsefedir.
D) Tüm sorunların kaynağı kavram kargaşasıdır.
E) Felsefe dili problem alanı olarak belirlemelidir.

2. • Evren zihinseldir. Her şey zihinseldir.
• Gök nasılsa, yer öyledir.
• Her şey titreşmektedir. Hiçbir şey durağan değildir.
• Her şeyin iki kutbu vardır, her şeyin kendi zıttı vardır.
• Her şey akar ve akarak geri döner, her şeyin ilerleyiş ve geri dönüş dönemleri vardır, her şey alçalır ve yükselir, her şey bir sarkaç gibi hareket eder; sağa doğru hareket miktarı, sola doğru hareket miktarına eşittir.
• Her sebebin bir etkisi vardır; her etkinin bir sebebi. Her şey yasaya uygun vuku bulur. Rastlantı, bilinmeyen bir yasaya verilen bir addan başka bir şey değildir.

Mısırlı ermiş Hermes Trismagistüs'un bu sözlerinde aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine örnek yoktur?

- A) Düalizm
B) İdealizm
C) Oluşçuluk
D) Determinizm
E) Materyalizm

3. Sanatçılar gerçekleri estetik öğelerle birleştirerek insanların zihnine kazıyan ve aydınlık çağların başlamasına destek olan kişilerdir. Bunu da bazen bir heykel bazen bir şiir bazen de bir beste ile yapabilirler. Çünkü her sanatkârın farklı bir anlatım gücü vardır. Hepsini farklı kaynaklardan beslenir. Ancak bu farklılıkları onların yollarının da farklı olduğunu göstermez. Onlar aynı özgürlük yolunda farklı adımlarla yürüyen birer özgürlük savaşçılarıdır.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçının beslendiği yer toplumların tarihidir.
B) Sanatçı doğayı farklı ve özgün yansıtır.
C) Sanatçılar farklı araçlarla toplumu aydınlatır.
D) Sanatçı evrenselliğe yönelir.
E) Sanatçı ideal olanın peşindedir.

4. "Haksızlıktan şikâyet edenler haksızlığa uğrayanlardır." Eğer güçleri yetseydi haksızlık etmeyi bırakırlar mıydı? Hayır! "Haksızlık etmek fırsatını bulan herkes haksızlık eder." Şimdi, bir doğru bir de eğri adama dilediklerini yapma fırsatı tanıyalım. Sonra artlarına düşüp onları eğilimlerinin nereye götüreceğine bakalım. Göreceğiz ki, doğrunun gittiği yer, eğrinin de gittiği yer olacak; çünkü kendinde olandan fazlasını istemek, bunu iyi bir şey sayıp, ardına düşmek, insanın doğasında olan bir şeydir. İşte onu bundan alıkoyan, eşitlik saygısına götüren şey kanundur.

Bu parçaya göre yasaların varlığının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumların gelişmesi
B) İnsanın iyi bir varlık olarak doğması
C) Özel mülkiyetin ortaya çıkması
D) Toplumsal yaşayışın zorunlu olması
E) İnsan doğasının olumsuzlukları

5. Gerekli ve doğru oluşturulmuş bir hipotezi sınamayı amaçlayamayan bir bilimsel araştırma, doğru yöntemler kullanılarak veri elde edilse ve doğru istatistik yöntemlerle veriler analiz edilse bile etik değildir.

Bu parçada hipotezler için hangi gereklilikten söz edilmiştir?

- A) Amaca uygun araştırmanın sınırlarını belirleme
B) Denetlenmeye açık olma
C) Değişebilir olma
D) Birden fazla önermeye ifade edilme
E) Uygulanabilir olma

6. Devletin çekirdeği aile olup insan yaratılış gereği toplu yaşamak zorundadır. İnsanın yetenek ve ehliyetinden ancak toplum içinde yararlanılabilir. Büyük bir aile ile küçük bir devlet nasıl birbirine benzerse, bir kralın gücü ile bir babanın ailesine söz geçirmesi arasında fark yoktur.

Bu parçadaki görüşlerden çıkarılabilecek sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İdeal toplumsal düzenden söz edilemez.
B) Devlet doğal bir kurumdur.
C) Devlet güçlü bir otoriteye sahip olmalıdır.
D) Devlet insanları ahlaki olarak olgunlaştırmalıdır.
E) Devlet yapay bir kurumdur

7. Aristo'ya göre akıl edilgin ve etkin olarak ikiye ayrılır. Edilgin akıl duyu organlarımızın dış dünyadan basit duyular olarak (acı, sıcak, sert vb.) bilgimizin içeriğini sağlamasıdır ki; burada aklın pek rolü yoktur, pasiftir. Etkin akıl ise duyuların sağladığı ham bilgileri işleyerek kavramlar ve tümel önermelere dönüştürdüğü için aktiftir.

Aristo'nun bu görüşleri aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine temel oluşturur?

- A) Entüisyonizm
B) Pragmatizm
C) Pozitivizm
D) Kritisizm
E) Fenomenoloji

8. "Başkalarının düşüncelerini kavramanın, anlamının yolu da ortak kavramlara sahip olmaktan geçer."

Buna göre anlama olayının temeli aşağıdakilerden hangisine dayanır?

- A) Ortak bir dil olmasına
B) Bilginin kesin olmasına
C) Düşüncelerin eylem alanına taşınmasına
D) Akıl ilkelerinin kullanılmasına
E) Evrensel ilkelere

9. Sevgide güneş gibi ol,
Dostluk ve kardeşlikte akarsu gibi ol.
Hataları örtmede gece gibi ol,
Tevazuda toprak gibi ol.
Öfkende ölü gibi ol.
Her ne olursan ol, ya olduğun gibi görün, ya görüldüğün gibi ol

Mevlana'nın bu şiiri aşağıdaki disiplinlerden hangisinin konusunu oluşturur?

- A) Epistemoloji
B) Ontoloji
C) Etik
D) Siyaset felsefesi
E) Din felsefesi

10. Çoğu insan bir gerçeği fark ettiğinde o keşfetme duygusunu biraz daha sürdürmek ister. Ancak birçok insan o duygudan korkar. Korkan insanlar kısaca "insanlar"dır. Korkmayana da filozof veya düşünür denebilir.

Bu parçada filozofların hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Cesaretli olma
B) Özgün olma
C) Sorgulayıcı olma
D) Empati kurabilme
E) Bağımsız olma

1. “Sanatçının dünyaya karşı duyarlılığı tüm yaşanmış deneyimden, sanat pratiğinden, manevi konumundan, estetik seçiminden, heyecansal duyarlılığından, ilgilerinden, beğeni ve ideallerinden, kısacası, yaratısından gerçeklik kazanan her şeyden kaynaklanır. Sanat eserine o eşsiz özgünlüğü veren de kesinlikle bunlardır.”

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat insanlara farklı kapılar açar.
B) Sanatta alımlayıcı esastır.
C) Sanatçı, duyarlılığını farklı kaynaklardan alır.
D) Sanatçı toplumsal problemleri konu edindikçe kalıcılık sağlar.
E) Sanat doğanın yansıtılmasıdır.

2. “İnsan ancak toplum içinde özgür olabilir. Özgür halk itaat eden fakat köle olmayan halktır. Şef vardır ama efendi yoktur, yalnız ve yalnız yasalara uyar ve yasalar sayesinde diğer insanların boyunduruğu altına girmez. Özgürlükten vazgeçilemez. Özgürlüğünden vazgeçmek insan olma niteliğinden vazgeçmek demektir; insanlık haklarından, hatta ödevlerinden vazgeçmek demektir. Her şeyden vazgeçen insanın hiçbir zararını karşılama olanağı yoktur. Böyle bir vazgeçme insanın yaratılışıyla uzlaşmaz.”

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgürlük siyasal düzene feda edilemez.
B) Otoritenin sınırları çizilmelidir.
C) İnsan doğası toplumsal düzeni kabul etmez.
D) Yasaları belirleyen evrensel ilkeler vardır.
E) Özgürlük toplumsal düzenin düşmanıdır.

3. Epiküros’a göre; biricik iyi, mutlak değer hazdır. Epikür: ‘Acıdan uzaklaşıp hazza yönelmek, asılsız korkulardan kurtulmak yani bilgelikle ruhsal ihtiyaçlarının karşılanması mutluluktur’ der.

Epikür’ün bu görüşleri aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtıdır?

- A) Vicdan güvenilir bir yol gösterici midir?
B) Evrensel ahlak yasası var mıdır?
C) Ahlaki iyi hangi koşullarda gerçekleşir?
D) Ahlaki eylemin amacı nedir?
E) İnsan eylemlerinde özgür müdür?

YAYIN DENİZİ

4. Bilginin elde edilmesi her zaman yalın yöntemsel çalışmanın ürünü değildir. Newton yer çekimi yasasını bulurken veya Arşimet ‘evraka..! evraka! (buldum! buldum!) diye bağırarak koşarken salt mantıksal sonuçları ortaya koymuyordu. Burada karşımıza ‘buluş bağılamı’ diye adlandırabileceğimiz bir süreç çıkıyor. “Buluş bağılamı mantıksal çözümlenmeye gelemmez. Bilimsel sürecin bir başlangıcı olarak kabul edebileceğimiz ‘buluş bağılamı’ aklın makul bir şekilde mantıkileştirebileceği yani formüleştirebileceği bir evre değildir. Bu ilk evre bilim adamının yaratıcı hayal gücüne, Bergson’cu bir ifadeyle, sezgisine hatta şans ve rastlantıya bağlı bir durumdur; çoğu kez de mantıksal bir açıklaması söz konusu değildir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine karşı çıkılmaktadır?

- A) Bilimin değeri problem çözmeyle anlaşılabilir.
B) Bilim insanının önsezisi araştırmada itici güçtür.
C) Her bilimsel çalışma bir sonuçla taçlanır.
D) Bilim birikimsel ilerleyen bir süreçtir.
E) Bilim her zaman mantıksal süreçlerle işleyen bir etkinliktir.

5. Çoğu zaman öfke ve nefrete kapılabiliriz. İşte bu bizi gerçek güzellikten ve sevgiden uzaklaştırır. Kötü düşünceler ve nefret bizi, ailemizi ve huzurumuzu etkiler. İyilik düşündüğümüzde ise pozitif oluruz ve pozitif enerjiyi hayatımıza çekeriz.

Buna göre mutluluk aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) İnsanın duygularını doyurmasına
B) Bencillikle hareket edilmesine
C) Hazların peşinde koşulmasına
D) Olumlu duyguların düşünülmesine
E) Toplumsal yaşama bağlanılmasına

6. Anlatımcı kuram, sanatı, duyguların dile getirilmesi olarak yorumlamıştır. Kurama göre asıl önemli olan sanatçının duygularıdır. Bu duygular sanatçının iç dünyasının bütünüdür. Alımlayıcı da sanatçının bu duygularını paylaşır ve bu sayede başka yaşantıları tanır veya bu yaşantılarda kendinden bir parça bulur.

Anlatımcı sanat kuramında esas olan unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Estetik suje
B) Estetik obje
C) Estetik değer
D) Estetik yargı
E) Estetik önyargı

7. Berkeley'e göre, ağaçların, dağların, ırmakların kısacası tüm duyulur nesnelerin anlık tarafından algılanmaktan ayrı doğal ya da gerçek bir varoluşları yoktur. Ancak, zihin, tam da nesnelere kendisi tarafından algılandıkları ya da kendisinde var oldukları sırada, kendisini unutarak, bu nesnelerin düşünülmezsizin ya da zihin olmaksızın var olduklarını kavrayabileceği, dahası, gerçekten de kavradığı yanılgısına düşer. Oysa madde gibi, ağaçların, dağların, ırmakların yani düşünmeyen şeylerin, kendilerini düşünen bir zihin olmaksızın mutlak olarak var olmaları imkânsızdır.

Bu parçada savunulan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dış dünya bireyden bağımsız olarak vardır.
B) Varlığın varlığı onu düşünen bireye bağlıdır.
C) Gerçekliği yalnızca filozoflar algılayabilir.
D) Evrende esas olan varlıkların değişimidir.
E) Varlıklar bütün olarak algılandığında anlam kazanır.

8. "Siyasal iktidarı ben, mülkiyeti düzenlemek ve korumak için ölüm cezası dâhil diğer bütün daha hafif cezaları da içeren yasa yapma hakkı ve toplumun gücünü, bu yasaların uygulanması ve devletin dışarıdan gelecek zararlara karşı savunulması yönünde kullanma hakkı olarak alıyorum. Elbette ki bütün bunlar sadece kamu yararı için yapılmış olmalıdır."

Düşününürün bu görüşlerine göre yasaların temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletin varlığını korumak
B) Toplum yararını esas almak
C) Yöneticilerin çıkarlarını korumak
D) İnsan doğasındaki olumsuzlukları engellemek
E) Monarşik bir düzen oluşturmak

YAYIN DENİZİ

9. Her ne kadar bir uçaktan asla atlamaşam da, uçan bir uçağın penceresinden aşağıya baktım, yüksek bir binanın tepesine çıkıp, kıyısında durdum. Dağcılıkta sarp kaya tırmanışında, boşlukta ipte asılı kaldım ve bu esnada korku ve heyecan yaratan tecrübeler yaşadım. Böylece her ne kadar paraşütle atlamayı bizzat tecrübe etmediğim doğru olsa da, edindiğim tecrübelerin hayali bir birleşimiyle ben paraşütçülerin yaptıkları şeyde buldukları heyecanın makul bir değerlendirmesini elde edebileceğimi iddia edebilirim. Benzer şekilde din konusunda, dini inceleyen araştıran kişilere gerekli olan şey, din üzerine makul yorumlar yapabilmek için ya doğrudan ya da dolaylı tecrübelerle onun hakkında yeterli derecede bir ilgi ve kavrayışa sahip olmaktır.

Bu parçada din üzerine sorgulama yapanlara önerilen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dine rasyonel açıdan yaklaşımları
B) Dinî inançlarını güçlendirmeleri
C) İman edenlerin duygularını anlamaları
D) Dine bütünsel açıdan yaklaşımları
E) Din tarihine hakim olmaları

1. Kendisinden önceki doğa filozoflarında olduğu gibi o da arkhe nedir? sorusunu sormuştur. Ona göre arkhe dört öğedir. Bunlar hava, ateş, su ve topraktır. Bu dört element, evrenin ana maddesini oluşturmaktadır ve bu öğeler hareket etmezler, tanrısaldirler. Ana madde kendisiyle aynıdır, dışında hareket olmadığı gibi içinde de yoktur. Özleri gereği özdeşler ama var olanlar sürekli değişmektedirler.

Bu parçada görüşleri verilen filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Thales
B) Aristoteles
C) Anaximenes
D) Empedokles
E) Anaksimandros

2. Felsefesini, değişmeyen, hareket, etmeyen, bölünmeyen şeye, bir tek kurala bağlar. Bu kural "Bir"dir. Akıl, gerçek evrenin, var olanın bir olduğunu gösterir. "Bir", Tanrı ile özdeştir. "Bir" birliktir, kendi içine kapalıdır, doğmamıştır, yok olmayacaktır, değişmez, bölünmez, yoğunlaşmaz, seyrekleşmez. Onun dışındaki her şey yalnızca bir görünüş, bir aldatmacadır. Çokluk ve değişme de bir yanılmadır.

Parmenides'in bu görüşlerinden aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Evrende değişme diye bir şey yoktur.
B) Varlığın temelinde madde yer alır.
C) Tüm var olanların tek bir kaynağı vardır.
D) Evrenin işleyişinin kuralları vardır.
E) Arkhenin ne olduğu belirlidir.

3. Bir düşüncenin, bir önermenin doğruluğunu göstermek için onu kanıtlayacak, açıklayacak gerekçeler ortaya koymak önemlidir. Özellikle deneyle ispat edilme şansı olmayan ve genel-geçer bir bilgi özelliği taşımayan alanlarda ortaya atılan düşüncenin doğruluğu için dayanak, gerekçe bulmak önemlidir. Felsefede deney yapma imkânı yoktur. Ama felsefe ortaya attığı düşünceler için bu kavramı kullanır.

Bu parçada dile getirilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hipotez
B) Deney
C) Temellendirme
D) Açıklama
E) Bilimsel ispat

4. İnsan zihninde bilginin oluşmasını sağlayan, süje ile obje arasındaki ilişkiyi kuran bağlara bilgi aktarı denir. Bunlar, algılama, düşünme, anlama, açıklama ve analizdir.

Buna göre aşağıda yer alan aktlar ile bunlara verilen örneklerden hangisi yanlıştır?

- A) Algı aktı: Karşımda duran şey ağaçtır.
B) Düşünme aktı: Üçgenin iç açılarının toplamı 180 derecedir.
C) Anlama aktı: Senin gözlerinden sınavları düşündüğünü anlıyorum.
D) Açıklama aktı: Bir yağmurun nasıl yağdığını kavrayabiliyorum.
E) Analiz Aktı: Pi sayısı 3.14'tür.

5. Aristoteles bilgi konusunda, aklın, değişmez ve gerçek varlığın bilgisine doğuştan sahip olduğunu dile getirir. Dürüstlük, adalet, iyilik gibi erdemlerin bilgisinin tecrübe ile kazanılmadığını, bu bilgilerin insanda doğuştan olduğunu ileri sürmüştür. Sofist göreliliğine (rölativizme) karşı çıkararak, bilgilerimizin doğuştan var olduğunu savunmuştur. Sokrates'e göre öğretmenin görevi yeni bir şey öğretmek değil insanın aklında saklı olan bilgileri doğurtmaktır.

Buna göre Sokrates'in kullandığı yöntem felsefede nasıl adlandırılır?

- A) Determinizm
B) Maiotik
C) Septisizm
D) Diyalektik
E) İroni

6. İdealar nesnelere bağımsız değildir. İdealar, tek tek nesnelere özünde tümel kavramlar olarak vardır. Bilginin amacı tekil yani bireysel olanı bilmektir. Çünkü gerçekten var olan tek tek şeylerdir. Ancak tekilin bilgisine genelin bilgisinden yani tümelden ulaşıılır. Gerçek bilgi genel yargılara dayanan önermelerdir. Bunun yöntemi de tüm dengelim (dedüksiyon)dir. Tüm dengelim en mükemmel biçimi ise kıyas (tasım) tır.

Bu parçadaki görüşlerin sahibi olan filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sokrates
B) Platon
C) Descartes
D) Protagoras
E) Aristoteles

7. Dış dünyadaki nesnelere gerçekte var olmadığını savunan bu görüş MÖ 6. yüzyılda Lao- Tse tarafından kurulmuştur. Bu görüşe göre her şey Tao'dur. Tao'dan akar, Tao'ya döner. Bu anlayışa göre Tao evrendeki düzendir. Tao kendiliğinden var olmuştur. Betimlenemez, nesnesiz, cisimsiz, sonlu ve sonsuz olan akıldır. Bütün bu özellikler varlığı yokluğa götüreceğinden Tao yokluk demektir. Çin dini geleneğine ait en orijinal öğretilerdendir. Bu öğretinin ortaya koyduğu din anlayışı, Çin dini geleneğinin, daha çok metafizik içerikli öğretileri üzerine kurulmasına neden olmuştur.

Bu parçada açıklaması verilen öğreti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Taoizm B) Determinizm C) Nihilizm
D) Empirizm E) Septisizm

8. Doğru bilginin kaynağı ve ölçütü deneydir. Tecrübe ve yaşantı buna dâhildir. Akla dayalı bilgilere değil duyu- lara dayalı bilgilere güvenirlir. Günlük yaşantılarımız deneylerimiz sonucunda elde ettiğimiz bilgi doğru bilgidir. Doğuştan bilgilerin olmadığını, bilginin sonradan deneylerimizle kazanıldığını savunurlar. Yöntem olarak tümevarımı öngörürler. İdeal bilim deney olanağının en çok olduğu fiziktir. Temsilcileri, J. Locke, D. Hume, Berkeley ve Condillac'tır.

Bu parçada bilgi konusunda görüşleri ve temsilcileri açıklanan yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Septisizm B) Rasyonalizm C) Kritisizm
D) Empirizm E) Pozitivizm

9. Arkhe kavramı, Batı felsefesinin ve Sokrates öncesi Eski Yunan felsefesinin en önemli kavramlarından biri olmuştur. Felsefenin ana disiplini sayılan metafiziğin ve genellikle bilimin, özellikle de fizik biliminin gelişmesinde önemli rolü olmuştur. Sözcük, felsefe gele- neği içinde, Batı Anadolu kıyılarındaki kentlerde yaşa- mış Sokrates öncesi filozofların kullandıklarıyla, "ilke", "temel", "ana madde" anlamlarını kazanmıştır. Bilinen tarih içinde sözcüğü felsefi anlamda ilk kullanan, Batılı anlamda ilk filozof sayılan Thales'tir.

Buna göre Thales'in arkhesi aşağıdakilerden han- gisidir?

- A) Hava B) Ateş C) Su
D) Toprak E) Apeiron

10. Sokrates savunmasında; "Aslına bakarsanız beni öldü- rünce bana değil kendinize kötülük yapacaksınız. Komik ama ben bir atsineğine benziyorum. Atinalılar, sizi rahatsız ediyorum, sizi düşünmeye ve erdemli olmaya çağırıyorum. Ancak siz de derin bir uykudasınız. Ama belki de, uyuklarken uyandırılan insanların sabırsızlığıyla bir şaplak vurmaya yeğleyebilir, beni öldürebilirsiniz. O zaman yaşamınızın geri kalanını uyuyarak geçirecek- siniz. Kente gerçekten tanrının gönderip göndermediği bir kişi olduğuma gelince, buna en büyük kanıt benim yaşamımdır. Bütün işlerimi bırakıp bir dost, bir baba bir ağabey gibi sizi erdemli olmaya çağırmam ve kendimle ilgilenmem ve yoksulluğumdur."

Bu parçadan çıkarılacak genel sonuç aşağıdakiler- den hangisidir?

- A) Filozof hangi şartlarda olursa olsun erdemli ve sor- gulayan olmalıdır.
B) Yasalar karşısında sorgulayıcı olmamalıyız.
C) Tanrının yasaları sorgulanamaz.
D) Devlet sorgulayan ve cezalandırandır.
E) Sokrates filozof olduğu için yoksul kalmıştır.

11. Her nesnenin bizim ona verdiğimiz anlamının ve yakış- tırdığımız özelliklerin dışında, kendine özgü ve kendin- de olan, her zamanda geçerli ve değişmez bir yapısı vardır. Nesne, insanların değil, insanların dışında öncesiz ve sonrası bir nesnelere dünyasının varlığıdır. Fiziğin ürünü olmadığı gibi metafiziğin de ürünü değil- dir, kendi mutlak yapısı içindedir.

Husserl'in bu görüşlerinde savunduğu yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rasyonalizm B) Kritisizm
C) Fenomenoloji D) Entüsyonizm
E) Pragmatizm

1. Comte'a göre bu yöntem, yasaları bulmak için gözlem, karşılaştırmalar, deney ve uslama yapan yöntemdir. Bilim gözlenebilen ve denenebilen olay ve olguları incelemelidir. Bilimsel bilgi tek geçerli bilgi çeşidi ve sadece olguların doğru olduğu bilginin nesnesidir. Bilimsel bilgiye ve bilgi nesnesini olgulara indirdiği için bunun dışında kalan töz, ruh, geist, tanrı, öz vb. metafizik ögeleri reddeder. Bilimin haricinde hiçbir bilginin olmadığını ileri sürer. Olguların arkasında veya ötesinde bir bilgi nesnesi ve bu nesnenin bir bilgisi yoktur. Gerçek bilgi bilimsel bilgidir.

Bu parçada Comte'un savunduğu görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rasyonalizm
B) Kritisizm
C) Fenomenoloji
D) Pozitivizm
E) Pragmatizm

2. Önermenin doğru olduğunun biricik göstergesi onun işe yaramasıdır. Bilgiler, karşılaştığımız problemleri çözmek için kullandığımız araçlardır. Bilgilerimizin doğru olup olmadığını pratikte işe yarayıp yaramaması belirler. Yani bilginin ölçütü faydasıdır. Doğru hareket en güzel faydayı verendir. Bilgi bize faydalıysa ve bizi mutlu kılıyorsa doğrudur. Bize faydası olmayan bizi mutlu kılmayan bilgi yanıltır.

W. James'in bu görüşlerinde savunduğu yaklaşımlardan hangisidir?

- A) Rasyonalizm
B) Kritisizm
C) Fenomenoloji
D) Entüisyonizm
E) Pragmatizm

3. Kant; "Her türlü bilgi deneyle başlar, ancak deneyden çıkmaz. Bunun içinde bilginin öğelerinin ortaya konması, öznenen gelen öğelerle nesnenen gelen öğelerin belirlenmesi gerekir. Bilginin bütün malzemesi duyardan, algılardan, deneyden gelir. Ancak bu malzemenin bilgi haline gelebilmesi için belli bir işlemde geçmesi gerekir. Bilen özne bu malzemeyi alır, işler ve bilgi halinde ortaya koyar.

Buna göre Kant'ın savunduğu görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru bilgi akılla kazanılır.
B) Bilgi insan aklında doğuştan vardır.
C) Doğru bilgi 'öz'lere ulaşarak elde edilir.
D) Bilgide özne nesnenen önemlidir.
E) Duyu verileri akılla işlendiğinde bilgi ortaya çıkar.

4. Gazali aklın bize güvenilir bilgiyi veremeyeceğini, ondan kuşku duyulacağını ifade etmektedir. Bu düşüncesini uyku ile uyanıklık arasında benzerliği kullanarak açıklar. Gazali'ye göre, uyurken bir takım olayları yaşarız. Fakat uyanınca hiçbir şey yapmamış gibi oluruz. Gündüzken akıllı kullanarak yaptığımız hareketlerin doğruluğunun garantisi yoktur. Bu yüzden duyu ve akıl bilgisi tek başına doğru bilgiyi vermez. Gazali, en doğru bilginin Allah'ın insan kalbine verdiği ışıkla bilineceğini söyler. Buradaki ışık veya nur Allah'ın insan kalbine yerleştiği nurdur. Böyle bir ışıkla insan hakikate ulaşır. Hakikat bilgisi ona göre kesin ve güvenilir bilgidir.

Buna göre Gazali için doğru bilginin temelini aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sezgi
B) Otoriteler
C) Akıl
D) Duyu
E) Gelenekler

5. Siyaset konusunda eser yazan Müslüman düşünürlerden biridir. Onun siyaset anlayışı insan merkezlidir. Siyaset felsefesinin ana temasını erdemli şehir oluşturur. Erdemli şehrin kökeni ve amacı mutlak saadettir. Ona göre; en iyi devlet gerçek adalete dayanır. Adalet her değerın özündeki zorunlu bir unsurdur. Erdemli şehrin yöneticisi politik güçle felsefi bilgiğe sahip ilk başkandır. İlk başkan on iki niteliğe sahiptir. Ancak bu vasıflara sahip hiç kimse yoksa altı niteliğe sahip biri ikinci başkan olur. Devletleri erdemli şehir ve erdemli olmayan şehirler olarak sınıflandırır.

Bu parçada görüşleri dile getirilen filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazali B) Farabi C) İbn-i Rüşd
D) Mevlana E) Yunus Emre

6. Hobbes'un, onun için "Ölümlü Tanrı (Leviathan)" benzetmesini kullandığı, insanların doğal durumdaki sürekli ölüm tehdidini ve korkuyu yok etmek adına toplumsal sözleşme ile var ettikleri egemenin yeryüzündeki kudreti sonsuzdur. Artık uyruk olan bireylerin birbirleri üzerindeki bütün hakları egemene geçmiştir ve her bir bireysel irade, egemende cisimleşmiş olan genel irade içinde erir ve egemenin sınırsız kudretini oluşturur. Egemenin gücünün kaynağı bu bireysel iradelerin ortaklaşmasıdır.

Bu parçada Hobbes'un ölümlü Tanrı'ya benzettiği kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devlet B) Toplum C) İktidar
D) Ordu E) Din

7. "Doğa ile Tanrı özdeştir. Doğanın yasaları, Tanrı'nın iradesinin yansımasıdır, yani Tanrı'nın yasalarıdır. İnsan için önemli olan istek ve arzularının kölesi olmadan akıllıca yaşamaktır; bu ise doğaya uygun yaşamak demektir. Asıl özgürlük tek gerçek iradenin Tanrı iradesi olduğunu bilmek; yani özgür olmadığının bilincine varmaktır."

Spinoza'nın bu görüşlerinde;

- I. Panteizm
II. Determinizm
III. İndeterminizm

yaklaşımlarından hangisi yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Bilginin kaynağında tecrübe ve deney bulunur. İnsan zihni dünyaya boş bir levha (tabula rasa) olarak gelir. Tüm bilgilerimizin kaynağı deney ve alışkanlıklardır. Eğer bilgilerimiz doğuştan olsaydı, cahil ya da budala olarak gördüğümüz kişilerin de akıl ilkeleri, matematik kavramlar, ve Tanrı hakkında bilgisi olması gerekirdi. Nitekim bugün öyle toplumlar vardır ki Tanrı konusunda hiçbir düşüncesi ya da onu anlatacak sözcükleri dahi yoktur.

Locke'un bu görüşlerine temel aldığı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgi toplumsal gelişime katkıda bulunmalıdır.
B) İnsan zihni doğuştan bilgi yüklüdür.
C) Bilgiler deneyim ve tecrübelerine dayanır.
D) Yalnızca olgular üzerine bilgi elde edilir.
E) Metafizik akılla çözümlenebilir.

9. Hegel, nesnelere soyutlayarak her birini kendi başına ve değişmez özellikleri olan birimler olarak gören "metafizik" düşünce biçiminin tersine, nesnelere hareket ve değişimleri, karşılıklı ilişkileri ve etkileşimleri içinde ele alır. Her şey sürekli bir oluş ve yok oluş süreci içindedir. Bu süreç içinde hiçbir şey sürekli değildir; her şey değişir ve yerini başka bir şeye bırakır. Bütün şeyler çelişkili yanlar ya da yönler içerir. Bu yönler arasındaki çatışma değişimin itici gücüdür ve sonunda şeylerin değişime uğramasına ya da ortadan kalkmasına yol açar.

Buna göre Hegel'in düşüncelerinin temelini oluşturmuş kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maotika
B) Determinizm
C) Diyalektik idealizm
D) Paradigma
E) Diyalektik materyalizm